

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 65/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

110/2008. (X. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ budapesti lakos 2008. május 18-án előterjesztett panaszára indult eljárásban a 2008. október 21-én megtartott zárt ülése alapján – Dr. Juhász Imre elnökhelyettes különvéleményével – született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos előadása szerint 2008. május 18-án 16.00 óra körül barátnője kíséretében az Akadémia utca – Arany János utca sarkánál haladt gyalogosan, amikor megállt mellettük egy „járőrautó és egy rendőrségi mikrobusz”, amelyből több, egyenruhát viselő személy szállt ki. A rendőrök körbevették őket, kérdéseket intéztek hozzájuk arra vonatkozóan, hogy hová tartanak, továbbá felszólították őket, hogy mutassák be a transzparenst, amelyet a panaszos elmondása szerint összehajtva tartottak maguknál. Miután a rendőrök megtekintették a transzparenst, igazoltatást foganatosítottak, amelynek keretében elkérték a panaszos és barátnője iratait, adataikat rögzítették,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

illetve „rádión továbbították mások által is jól hallható módon”, továbbá a transzparens szövegét az adatok rögzítésekor nevük mellett feltüntették. Az igazoltatást foganatosító rendőr azonosító száma a panaszos szerint [...] volt.

A panaszos a fent ismertetett eljárást emberi és alkotmányos jogainak megsértéseként értékelte és kérte a jogsértők felelősségre vonását.

II.

A Testület a panasz beérkezését követően levélben fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) Ellenőrzési Szolgálatához, kérve a Panaszos fent jelzett időben és helyen történt igazoltatásáról készített jelentés és a felvett RK lap másolatának megküldését. Kérte továbbá a rendőrség tájékoztatását arra nézve, hogy a panaszos igazoltatását mely, az Rtv 29. §-ának (1) bekezdésében felsorolt indokok alapján ítélte az eljáró rendőr szükségesnek, továbbá az adatok rögzítését milyen további intézkedés, eljárás szükségessége vagy egyéb körülmény fennállása alapozta meg.

2008. július 7-én kelt levelében a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) Hivatalának vezetője arról tájékoztatta a Testületet egyrészt arról, hogy a panaszos által megjelölt azonosítószámot 2006. májusában bevonták, és azóta sincs használatban; másrészt, hogy a panaszos által megjelölt időpontban több bejelentett rendezvény megtartására került sor, melyek helyszínén és környékén a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály, Közrendvédelmi Főosztály, Közlekedésrendészeti Főosztály, a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság és a Készenléti Rendőrség beosztott egyenruhás állomány teljesített szolgálatot.

A BRFK Hivatalvezetőjének 2008. augusztus 15-én keltezett leveléből kiderült, hogy a panaszossal szemben a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Rendezvénybiztonsági Osztály állományába tartozó, [...] azonosító számmal rendelkező r. törzsőrmester foganatosított intézkedést.

A csatolt iratok tanúsága szerint az intézkedő rendőr a panaszban említett helyen és időben egy mobil csoport (bevetési egység) tagjaként látott el rendezvénybiztosítási feladatokat a 188-1/53/2008. Tük. számú Biztosítási terv alapján. Jelentéséből megállapítható, hogy a feladatai megkezdését megelőzően tartott eligazításon az állomány számára feladatként határozták meg a Budapest V. kerület József Nádor tér – Nádor utca – Kossuth tér útvonalra bejelentett vonulások demonstráció helyszíneire vezető útvonalakon „igazoltató, szűrő tevékenység” végzését. A feladata volt az „olyan személyek kiszűrése, akik a rendezvényt megzavarhatják”.

A jelentés szerint 16.00 órakor két személy igazoltatására került sor a panaszban megjelölt helyen, akik a rendezvény irányába két darab transzparenszel gyalogoltak. Mivel a transzparenszen „a rendezvény céljával ellentétes érzelmű feliratok voltak, ezért” a két személyt – a panaszost és barátnőjét – a csoport ellenőrzés alá vonta. A két

személy adatait M. P. r. törzsőrmester lekérte az adatnyilvántartóból, illetve a transzparensek szövegét az igazoltató lapokon rögzítette, e lapokat azonban utóbb megsemmisítették.

P. L. r. őrnagy, a BRFK Bevetési Főosztály mb. osztályvezetője a jelentéshez mellékelt válaszlevelében a következőt írja: „a panaszos és a társaságában lévő másik személy igazoltatásra kerültek, melynek során megállapítást nyert, hogy a náluk lévő transzparensek a rendezvény céljaival ellentétes érzelmű, és a rendezvény biztonságának biztosítása érdekében szükséges a transzparenst birtokló személyek adatainak rögzítése, és a rendezvény idején és helyszínén történő figyelemmel kísérése”.

A válaszlevél rögzíti továbbá, hogy az igazoltatás körülményeiből megállapítható, hogy arra bűnmegelőzési céllal került sor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. és 40. §-ai alapján, továbbá, hogy „az adatok rögzítését egyéb körülmény indokolta, nevezetesen a jogszerűen bejelentett és tudomásul vett rendezvény zavartalanságának a biztosítása”.

Szintén a válaszlevél szolgáltat információt a panaszos adatainak lekérdezéséről, melynek kapcsán rögzíti, hogy az „a jelenlegi technikai és jogi támogatottság” mellett kizárólag rádióon keresztül kivitelezhető. Az osztályvezető kérdésére az intézkedő rendőr azt a választ adta, hogy az intézkedés időpontjában az intézkedő rendőrökön és az intézkedés alá vont személyeken kívül nem tartózkodott más az utcában, így bár mások által is hallható módon történt a lekérdezés, azt az érintettek kivül más valójában nem hallhatta.

Annak vizsgálata céljából, hogy rendelt-e el a Rendőrség az eljáró rendőr által biztosított rendezvénnyel kapcsolatban fokozott ellenőrzést, a Testület megkereste a BRFK-t. A BRFK a hivatkozott biztosítási tervbe és Budapest rendőrfőkapitányának ahhoz kapcsolódó, 110-30/2008. ált. számú, fokozott ellenőrzést elrendelő utasításába betekintést engedett a Testület tagjának.

Az utasítás a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 40/A. §-ának (2) bekezdésére („a Rendőrség alapvető feladata a közbiztonság, a közrend [...] védelme”), az Rtv. 1. §-ára („a Magyar Köztársaság Rendőrségének [...] feladata a közbiztonság és a közrend védelme [...]”), az Rtv. 30.-ának (3) bekezdésére (a Rendőrség a rendezvény [...] biztonságát [...] veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, [...] a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja”), a Szolgálati Szabályzat 73. § (6) bekezdésére („a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény [...] hatálya alá tartozó, illetve más jelentős rendezvény helyszínén csapaterőnek a biztosításban való részvétele esetén azt a területet, ahová a belépők fokozott

ellenőrzése kötelező, a rendőri szerv vezetője határozza meg”), valamint arra az elvre hivatkozva, mely szerint pozitív állami kötelezettség a rendezvények zavartalan lebonyolításának biztosítása, fokozott ellenőrzést rendelt el a sérelmezett intézkedés helyszínét is magába foglaló területre 2008. május 18.-a 00.00 órától 2008. május 19.-e 24.00 óráig.

Az utasítás arra való tekintettel, hogy közeli időpontokra több rendezvényt jelentettek be, amelyhez kapcsolódóan nagy számban ellentétes érzelmű csoportok mozgása volt várható, arra kötelezte a központi biztosításba beosztott állományt, hogy a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséresse a meghatározott területre belépőket, akadályozza meg a jogsértések kialakulását, és ennek érdekében végezzen szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, valamint ruházat és csomagátvizsgálásokat.

III

1. Az ügy vizsgálata során elsődlegesen azt az ellentmondást kell feloldani, amely a panaszos és az intézkedő rendőr elmondása között áll fenn. A panaszos szerint az intézkedő rendőr kihajtatta vele a transzparenst, hogy tartalmát megismerje, a rendőri jelentés viszont azt tartalmazza, hogy látható volt a transzparens szövege, és ezért vonták ellenőrzés alá a panaszost és a társaságában lévő személyt.

A Testület ebben a vonatkozásban a panaszos elmondását fogadta el az alábbiak miatt. Nem valószínű, hogy a panaszos még azelőtt teljes terjedelmében kihajtotta és feltartotta volna a transzparenst, hogy a rendezvény helyszínére ért, azonban az sem kizárt, hogy a felirat egyes részei már láthatóak voltak. Mindent összevetve életszerűnek látszik, hogy az igazoltató rendőr – akár azért, hogy az igazoltató lapon rögzíteni tudja a teljes szöveget – valóban megkérte a panaszost a transzparens kihajtására.

2. A következő kérdés az, hogy a rendőrnek erre joga volt-e. Nem egyértelmű, hogy a transzparens kihajtása fogalmilag minek minősül. A joganyag áttekintése után úgy tűnik, hogy leginkább csomagátvizsgálásnak tekinthető. Ezt erősíti meg az is, hogy a rendőri intézkedés jogalapjaként tájékoztatásában P. L. r. őrnagy is a Szolgálati Szabályzat 40. §-ára hivatkozik (amely a ruházat-, csomag- és járműátvizsgálás szabályait tartalmazza). Azt kell tehát megvizsgálni, hogy az intézkedő rendőrnek volt-e felhatalmazása csomagátvizsgálásra.

Az Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó 30. §-ának (2) bekezdése szerint a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a Rendőrség csomagot és járművet átvizsgálhat. A (3) bekezdés szerint fokozott ellenőrzés keretében a rendőrség a rendezvény biztonságát veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja. A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésének

b) pontja úgy rendelkezik, hogy ruházat-, csomag-, járműátvizsgálásra kerülhet sor különösen [...] fokozott ellenőrzés során.”

Megállapítható tehát, hogy jelen ügyben volt olyan hatályos és érvényes norma, amely alapján a csomagátvizsgálásra a rendőrségnek volt felhatalmazása, a csomagátvizsgálásnak megvolt a jogszabályi alapja, így csak az vizsgálható, hogy a transzparenszel kapcsolatban foganatosított csomagátvizsgálás összhangban áll-e az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményével („rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”).

Ez a kérdés jelen ügyben azért merül fel élesen, mert egy rendezvényen megjelenített transzparens a véleménynyilvánítás jelentős eszköze. Amint azt az Alkotmánybíróság a 96/2008. (VII. 3.) AB határozatban is kifejtette, „a véleménynyilvánítás szabadsága a kommunikációs alapjogok anyajoga, amely részben a társadalom demokratikus működésének garanciája, részben pedig az egyéni önkifejezés, a személyiség kiteljesítésének egyik alapvető eszköze. [...] A véleménynyilvánítás szabadságának ezért kitüntetett szerepe van az alapjogok között, ami meglehetősen szűkíti a törvényi korlátozás lehetőségeit. A véleménynyilvánítás szabadságának valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.”

A Testület álláspontja szerint egy adott személy véleménynyilvánítási szabadságába (természetesen mások jogainak tiszteletben tartása mellett) beletartozik az, hogy véleményét a transzparenszel megjelenítse, de az is, hogy végül úgy döntsön, nem él ezzel a lehetőséggel. A véleménynyilvánítás szabadságának tehát része az is, hogy az adott személy a véleménynyilvánítástól tartózkodjon. Mindaddig tehát, amíg a transzparenst nem mutatja be, nem tárja a nyilvánosság elé, a transzparens megismerésére másnak, így a rendőrnek sem nyílik joga.

Természetesen egy transzparensre írt felirat megvalósíthat bűncselekményt vagy szabálysértést (közösség elleni izgatás, rágalmozás, becsületsértés), és amennyiben erre gyanú merül fel, a transzparenst hordozó személlyel szemben jogszerűen alkalmazható csomagátvizsgálás (azaz jogszerűen kötelezhető a transzparens bemutatására), azonban a rendőri jelentés semmilyen utalást nem tartalmaz arra, hogy ilyen gyanú felmerült volna, csupán azt rögzíti, hogy a transzparensen a rendezvény céljával ellentétes érzelmű feliratok voltak. Azt pedig semmilyen jogszabályi rendelkezés nem tiltja, hogy valaki úgy nyilvánítsa ki egy rendezvény résztvevőinek álláspontjával, üzenetével ellentétes véleményét, hogy a rendezvény helyszínére megy, és nézeteit transzparensen megjeleníti. Ez a véleménynyilvánítás alkotmányos jogának szerves része, amint azt a fentiekben a Testület részletesen kifejtette. (Azért is bizonyos, hogy a felirat nem hordozott jogsértő tartalmat, mert az RK lapokat, amelyeken a feliratokat rögzítették, a rendőrség tájékoztatása szerint utóbb megsemmisítették, tehát további intézkedésre nem volt szükség, ha viszont a feliratok

bűncselekményt vagy szabálysértést valósítottak volna meg, a rendőrségnek nyilvánvalóan további intézkedéseket kellett volna fogantatnia.)

Mindezek miatt a Testület aggályosnak, és a véleménynyilvánítási jog aránytalan (és ezért nem jogszerű) korlátozásának tartja, ha a véleménynyilvánítási jogokkal élni készülő személyeket a közhatalom képviselőiben eljáró szervek képviselői csomagátvizsgálás keretében arra kötelezik, hogy előzetesen bemutassák a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartozó üzeneteiket. Ez természetesen nem zárja ki annak lehetőségét, hogy amennyiben a nyilvánosság elé tárt transzparens tartalma mások jogait, szabadságát sérti, úgy az adott személlyel szemben a rendőrség a megfelelő intézkedéseket a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény, az Rtv., vagy akár a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény alapján megtegye.

A megfelelő jogalapot nélkülöző intézkedés ugyanakkor alkalmas arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában „chilling effect-nek” nevezett hatást fejtsen ki, azaz elbizonytalanítsa az állampolgárokat alapjogaik – jelen esetben véleménynyilvánítási joguk – gyakorlása tekintetében.

3. A panaszos igazoltatására az Rtv. 30. § (1) bekezdése („a Rendőrség [...] a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja”) megfelelő jogalapot biztosított, és a Testület elfogadta az igazoltatottak adatainak rögzítését megalapozó egyéb körülményként, hogy az intézkedő rendőr számára nyilvánvalóvá vált: ellenvéleményüket kifejezni igyekeznek egy jogszerűen bejelentett rendezvény helyszínére.

Ugyanakkor a Testület felhívja a figyelmet arra, hogy P. L. r. őrnagy szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján bűnmegelőzési céllal került sor, ami – tekintve, hogy az igazoltatás fokozott ellenőrzés keretében történt – nem az intézkedés tényleges jogalapja, és nem is lehetne, hiszen a rendőri jelentés nem állítja, hogy az intézkedő rendőr bármilyen, bűncselekményt vagy egyéb jogsértést megvalósító, vagy arra akár csak utaló tartalmat észlelt volna a transzparensen.

4. Mivel a panaszos a Testület ismételt felhívásaira sem nyilatkozott, a rendelkezésre álló adatok alapján a Testület elfogadta, hogy a panaszos adatainak továbbítására olyan módon került sor, hogy az mások számára nem volt hallható.

A jogsérelem mértékének értékelése során a Testület figyelembe vette, hogy a panaszost az intézkedés véleményének kinyilvánításában nem gátolta meg, a transzparens bemutatására végül lehetősége nyílt.

Mindezekre tekintettel a Testület azt állapította meg, hogy a rendőri intézkedés – amelynek a jogalapja megvolt, ám az intézkedés tárgyára való tekintettel aránytalanul

korlátozta a véleménynyilvánítási jogot – csekély fokú alapjogsérelmet valósított meg, ezért a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító rendőri szervhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2008. október 21.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.
elnök

Dr. Féja András sk.
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület

Dr. Juhász Imre testületi tag, elnökhelyettes különvéleménye

a Független Rendészeti Panasztestület

110/2008. (X. 21.) számú

állásfoglalásához

A Testület által megállapított tényállással egyetértve fontosnak tartom kiemelni a következőket:

A csatolt iratok tanúsága szerint az intézkedő rendőr bevetési egység tagjaként látott el rendezvénybiztosítási feladatokat a 188-1/53/2008. Tük. számú Biztosítási Terv alapján. Jelentéséből megállapítható, hogy a feladatai megkezdését megelőzően tartott eligazításon az állomány számára feladatként határozták meg a Budapest V. kerület József Nádor tér – Nádor utca – Kossuth tér útvonalra bejelentett vonulások demonstráció helyszíneire vezető útvonalakon „igazoltató, szűrő tevékenység” végzését. A feladata volt az „olyan személyek kiszűrése, akik a rendezvényt megzavarhatják”.

A jelentés szerint 16.00 órakor két személy igazoltatására került sor a panaszban megjelölt helyen, akik a rendezvény irányába két darab transzparenszel gyalogoltak. Mivel a transzparenszen „a rendezvény céljával ellentétes érzelmű feliratok voltak, ezért” a két személyt – a panaszost és barátnőjét – a csoport ellenőrzés alá vonta. A két személy adatait M. L. r. törzsőrmester lekérte az adatnyilvántartóból, illetve a transzparenszek szövegét az igazoltató lapokon rögzítette, e lapokat azonban utóbb megsemmisítették.

A BRFK Bevetési Főosztály mb. osztályvezetője a jelentéshez mellékelt válaszlevelében azt írta, hogy: „a panaszos és a társaságában lévő másik személy igazoltatásra kerültek, melynek során megállapítást nyert, hogy a náluk lévő transzparens a rendezvény céljaival ellentétes érzelmű, és a rendezvény biztonságának biztosítása érdekében szükséges a transzparenst birtokló személyek *adatainak rögzítése, és a rendezvény idején és helyszínén történő figyelemmel kísérése*” (kiemelés tőlem).

A válaszlevél rögzíti továbbá, hogy az igazoltatás körülményeiből megállapítható, hogy arra bűnmegelőzési céllal került sor.

A rendezvények zavartalan lebonyolításának biztosítása céljából, a sérelmezett intézkedés helyszínét is magába foglaló területre 2008. május 18.-a 00.00 órától 2008. május 19.-e 24.00 óráig a rendőrség fokozott ellenőrzést rendelt el. Nem érintve most ezen ellenőrzés területi kiterjedésének aggályos voltát az alapvető kérdés az, hogy a rendőrnek joga volt-e a transzparens megtekintésére avagy sem, illetve ennek során

sértett-e alkotmányos jogot. A Testület megállapítja, hogy a transzparens kihajtása fogalmilag leginkább csomagátvizsgálásnak tekinthető. Ezt erősíti meg az is, hogy a rendőri intézkedés jogalapjaként tájékoztatásában P. L. r. őrnagy is a Szolgálati Szabályzat 40. §-ára hivatkozott (amely a ruházat-, csomag- és járműátvizsgálás szabályait tartalmazza). Azt kellett tehát a Testület szerint megvizsgálni, hogy az intézkedő rendőrnek volt-e felhatalmazása csomagátvizsgálásra.

Az Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó 30. §-ának (2) bekezdése szerint a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a Rendőrség csomagot és járművet átvizsgálhat. A (3) bekezdés szerint fokozott ellenőrzés keretében a rendőrség a rendezvény biztonságát veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja. A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy ruházat-, csomag-, járműátvizsgálásra kerülhet sor különösen [...] fokozott ellenőrzés során.

A fentiekből azonban - szemben a Testület álláspontjával – véleményem szerint éppen, hogy nem állapítható meg a hatályos és érvényes norma léte, amely alapján a csomagátvizsgálásra a rendőrségnek felhatalmazása lett volna. Közbiztonság, illetve a rendezvény biztonságának veszélyeztetése, mint (csomag) átvizsgálási indok ugyanis pl. akkor lett volna reális, ha esetleg fegyver, egyéb erőszak-nyilvánítást segítő tárgy esetleges elrejtésének bármilyen gyanúja merült volna fel. Ilyen azonban a tárgyi ügyben nem volt. Kérdéses továbbá a véleményt megjelenítő transzparens csomaggént való definiálása, tekintettel arra is, hogy a tárgyi ügyben jól látható volt a céltárgy rendeltetése. Különösen veszélyes az alkotmányos alapjogok szabad gyakorlásának elvére és gyakorlatára, hogy felismerését követően terjedt ki rá a panaszolt rendőri intézkedés.

Helyesen állapítja meg a Testület, hogy egy rendezvényen megjelenített transzparens a véleménynyilvánítás jelentős eszköze. A Testület is idézi az Alkotmánybíróság a 96/2008. (VII. 3.) AB határozatát mely szerint, „a véleménynyilvánítás szabadsága a kommunikációs alapjogok anyajoga, amely részben a társadalom demokratikus működésének garanciája, részben pedig az egyéni önkifejezés, a személyiség kiteljesítésének egyik alapvető eszköze. [...] A véleménynyilvánítás szabadságának ezért kitüntetett szerepe van az alapjogok között, ami meglehetősen szűkíti a törvényi korlátozás lehetőségeit. A véleménynyilvánítás szabadságának valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.”

A Testület álláspontja szerint egy adott személy véleménynyilvánítási szabadságába (természetesen mások jogainak tiszteletben tartása mellett) beletartozik az, hogy véleményét a transzparenssal megjelenítse, de az is, hogy végül úgy döntsön, nem él ezzel a lehetőséggel. A véleménynyilvánítás szabadságának tehát része az is, hogy az adott személy a véleménynyilvánítástól tartózkodjon. Mindaddig tehát, amíg a

transzparenst nem mutatja be, nem tárja a nyilvánosság elé, a transzparenst megismerésére másnak, így a rendőrnek sem nyílik joga. A Testület is megállapította, hogy aggályosnak, és a véleménynyilvánítási jog aránytalan (és ezért nem jogszerű) korlátozásának tartja, ha a véleménynyilvánítási jogokkal élni készülő személyeket a közhatalom képviselőiben eljáró szervek képviselői csomagátvizsgálás keretében arra kötelezik, hogy előzetesen bemutassák a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartozó üzeneteiket.

Egyetértek a Testület azon álláspontjával is, miszerint „a megfelelő jogalapot nélkülöző intézkedés ugyanakkor alkalmas arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában „chilling effect-nek” nevezett hatást fejtsen ki, azaz elbizonytalanítsa az állampolgárokat alapjogaik – jelen esetben véleménynyilvánítási joguk – gyakorlása tekintetében”.

Mindezek alapján azonban – szemben a Testület álláspontjával – az a határozott véleményem, hogy a panaszolt rendőri intézkedés aránytalanul korlátozta a véleménynyilvánítási jogot, a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor. A Magyar Köztársaság Alkotmánya (1949. évi XX. tv.) 61. § /1/ bekezdése kimondja: „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra...”

A Magyar Köztársaság Alkotmányával szoros összhangban „Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 04.-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről” szóló 1993. évi XXXI. Törvény, Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről I. fejezet 10. cikk 1. pontja kimondja, „Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.” Állásponatom szerint: következmények nélkül hagyva a panaszolt rendőri intézkedést a véleménynyilvánítás transzparenssekkal élvezhető szabadsága elvesztené tartalmát és indokolatlan rendőri zaklatások szintjére süllyedne.

Budapest, 2008. október 21.

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes